

Szerkesztőség:

Arad, Acsev.-palota.

Kiadóhivatal:

Aradi Nyomda Vállalat.

Bulev. Regele Ferdinand 4/22.

(József főherceg-ut.)

Sürgőnycím: Közlöny, Arad.

Telefonszám:

Szerkesztőség és kiadóhivatal:

151.

Megjelenik naponta reggel.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI ÉS KÖZGAZDASÁGI NAPILAP.

Főszerkesztő: STAUBER JÓZSEF.

ELŐFIZETÉS

HELYBEN ÉS VIDÉKEN:

Egész évre ... 840 Lej.

Fél évre ... 420 Lej.

Negyed évre ... 210 Lej.

Havonta ... 70 Lej.

Hirdetések díjazás szerin.

Egyes szám ára 4 lej,

vasárnap 5 lej.

Bucurestiben 50 banival több

A haladásnak

vet gátat az agrárreformtörvénynek olyan alkalmazása, amellyel a város telkeit akarják privát igénylők számára kisajátítani. A törvény módot ad arra, hogy az 1926. év júniusáig be nem épített telkek közhatóságilag igénybe véssenek. A záros határidő pedig — amit a törvény rendelkezései előírnak, — lejáróban van. A kényszerkisajátítás előmunkálatait már most megkezdte az agrárbizottság, amely mindenre és mindenre való tekintet nélkül csak a rideg törvényparagrafusokhoz ragaszkodva akarja rátenni a kezét az üresen álló aradi telkekre.

Ez az intézkedés semmire sincsen tekintettel. Arra sem, hogy városszépészeti, közegészségügyi, várospolitikai szempontból helyesek lesznek-e az agrárreform paragrafusainak rideg alkalmazása. Nem is hagyhatók szó nélkül ezek az intézkedések, hanem az ellen való erélyes tiltakozás nemcsak jog, hanem kötelesség is. Az agrárreform strikte végrehajtása a rideg paragrafusokhoz alkalmazkodva kiszámíthatatlan erejű káros csapás lenne Arad fejlődésnek indult városára. Jelentéktelenné, kicsinyessé, vicinálisszerűvé degradálná ezt a nagy metropolist, a Bánát lüktető ütőerét, ha lényegesen jelentéktelenebb érdekekért — hogy egyes emberek házhelyekhez jussanak kényszerkisajátítás útján — feláldoznak a város összességének javait. Nem, ennél sokkal fontosabb Arad város érdeke és mint hogy az agrárreform rendelkezik a házhelyigénylők számára más házhelyekkel is, nem szabad tehát a betűhöz való ragaszkodással a város fejlődését megakasztani és külső szépségét furcsává és tarkabarkává tenni a tervbe vett kisajátításokat követő új építkezésekkel.

Első az összeség érdeke, a város összességé. Csak azután jöhetnek az egyesek egyéni igényei tekintetbe. A város érdeke, az összeség boldogulásának és továbbfejlesztésének irányára pedig határozottan azt kívánja, hogy az agrárreform törvény e részét a város ilyen súlyos megbénítása mellett semmi esetre se hajtsák végre. Igenis, adjon az agrárreform a mincsentleneknek hajlék számára földet! De adjon a maga feleslegéből és ne a város megbénítása, megnyomorítása árán.

A város vezetőségének ama főrekvése, amely meg akarja gátolni az agrárreform polipkarjainak összeroppanáshoz vezető terjeszkedését, helyes és célszerű. Semmi esetre sem szabad a vá-

Román—magyar tárgyalás Nagyváradon. — Franciaország kifizeti adósságait. — Elfogták a magyar kommunisták vezérét. — Amundsen új útja. — Gázolt az énekesnő autója. — Letartóztatott aradmegyei gyógyszerész. — A hercegi menyasszony tragikus halála. Frohreichné elvált apja gyilkosától. — Férjhez ment egy apáca. — Levélvándorlás Hódmezővásárhelytől Aradig. — Megtört a sikkasztó cégjegyző

rosnak feláldozni hagyni az összeség érdekeit egyesek érdekeiért. Különösen pedig a jelen esetben, midőn az igények kello ki-

elégítésére talál az agrárreform módot a város elfalúsítása nélkül is, — hazakar. Akarnia pedig: kell!

Kisebbségi iskolák új veszedelme

Eltiltják a felekezeti iskolákba való beírást.

(Cluj—Kolozsvár, szeptember 17.) Az élet-halálharcot folytató kisebbségi felekezeti iskolákat újabb, alapjaiban súlyosan megátornádó veszély fenyegeti. A közoktatásügyi törvény 19-ik szakasza ugyanis csak abban az esetben engedélyezi a kisebbségi tanulók felvételét a felekezeti iskolákba, ha ugyanabban a városban, vagy községben működő állami iskola igazgatója ehhez hozzájárul. A most folyó beiratkozások alkalmával ezt a beleegyezést az állami iskolák igazgatói rendsze-

rint megtagadják. Pakolca község állami iskolájának igazgatója arra való hivatkozással, hogy a gyermekek állami óvodába jártak, tehát tanulmányaikat állami elemi iskolában kötelesek folytatni, megtiltotta, hogy a kisebbségi tanulókat felekezeti iskolába beírassák. Hasonló hírek érkeznek egész Háromszék vármegyéből. A református egyház igazgató tanácsa a napokban megbízottat küld Bucurestibe, hogy Anghelescu közoktatásügyi miniszternél intervenáljon a sérelmes rendelkezés visszavonása érdekében.

Összeírják Erdély magyar választóit.

(Cluj-Kolozsvár, szeptember 17.) A Magyar Párt vezetősége a közeli községi választásokkal kapcsolatban elhatározta, hogy vidéki tagozatai útján az összes magyar választókról statisztikai kimutatást szerez be. A kolozsvári központ a beérkező statisztikai adatok feldolgozására külön irodát szervezett, amelynek vezetését Deák Gyula dr. főtitkárra bízta. A Magyar Párt vezetősége ez uton is kéri a vidéki tagozatokat, hogy a rendelkezésükre álló statisztikai adatokat sürgősen juttassák el a párt központjához, mivel a pártvezetőség nem támaszkodhat a kevésbé megbízható állami statisztikai kimutatásokra.

Herriot a jövő embere.

A francia kormány komoly válságban.

(Páris, szeptember 17.) A francia lapok tele vannak a kormányválságról szóló hírekkel, amelyek szerint Painlevé kormányának órái meg vannak számlálva. Herriot volt miniszterelnök hosszabb távollét után ma váratlanul Párisba érkezett és ezt a körülményt is arra magyarázzák, hogy nagy átalakulás fog következni. A nacionalista Eclair már azt jósolja, hogy Painlevé kormánya a közeljövőben le fog mondani és a kormányzásban Herriot fogja kö-

vetni. A válsággal kapcsolatban olyan hírek terjedtek el, hogy Herriotnak kell jönnie, dacára annak, hogy Doumergue köztársasági elnök előtt a személye nem rekonvenves. Caillaux a nacionalisták előtt még mindig gyanús és ezért nem jöhet, Briand eddig a jelenlegi belpolitikai viszonyok között nem vállalja a kormányaiaktást. Steeg, Painlevé kormányának helyettes elnöke valószínűleg Marokkóba megy polgári kormányzóval

Évekig tarthat

a marokkói háború.

Párisból táviratozzák: Francia politikai körök szerint a franciák és spanyolok marokkói háborúja még esztendőig eltarthat. A legutolsó francia jelentés kiemeli, hogy a téli hónapok nagyon kedvezőtlenek a hadviselés szempontjából és ezért a hadjárat befejezése a télen nem várható. Két hónappal ezelőtt a francia jelentés még azt hangsúlyozta, hogy a nyári hónapok egyáltalában nem kedvezőek a francia hadműveleteknek. A helyzet súlyosságát jellemzi, hogy a hadjáratot Franciaország két marsallja vezeti a döntő siker legcsekélyebb kilátása nélkül.

Olaszország

tárgyal Németországgal.

Készül a garancia-paktum.

(Páris, szeptember 17.) A Journal des Debats jelenté Rómából, hogy Olaszország és Németország kormányai között a biztonsági szerződés ügyében külön bizalmas tárgyalás indult meg és ennek tulajdonítható, hogy Mussolini csak hosszas mérlegelés után ígérte meg a garancia paktum ügyében tartandó konferencián való részvételét. A megbeszélések során az olasz miniszterelnök ismertette a német kormányelnökkel azokat az elveket, amelyeket a konferencián érvényesíteni óhajt. Londoni diplomáciai körök szerint úgy Franciaországban, mint Angliában örömmel fogadták Mussolininek azt az elhatározását, hogy a konferencián résztvesz, de ha az olasz kormányelnök nem személyesen jelenne meg az értekezleten, hanem csak megfigyelőt küldene, akkor úgy tekintenek Olaszországot, mint olyan államot, amelyet a kérdés nem érdekel közvetlenül. Németország keleti szomszédainak ügyében valószínűleg külön konferencia lesz és teljesen elválasztva kezelik a francia s a szövetségesek garancia paktumától ezek biztonsági szerződését.

— Birói értekezlet Aradon. Az aradi törvényes birói kara ma délután értekezletet tartott Simionescu Constantin elnökletével. Az értekezleten adminisztrációs ügyek kerültek tárgyalásra, majd megvitatták az új törvény következtében előállott helyzetet és a jövő teendőket. Az értekezleten a járásbíróság nevében dr. Tamasdán Liviusz vezető-járásbíró vett részt.

Tömegostrom Chamberlain ellen.

Háromszáz újságíró egyszerre csinált interjút Anglia külügyminiszterével.

(Gené, szeptember 17. Alkalmi tudósítónkól.) Délelőtt fél tíz. Néhány eső csepeget a fő partján s a Hotel Beau-Rivage előtt álló számos újságírók s újságíróknak gyülekeznek s lassan befelé indulnak a szállójába, ahol a ióidszini rózsaszín szalomban Chamberlain angol külügyminiszter fogadja őket nem sokára egy tömegben valamennyit. Ezt a szokást az angol delegáció vezette be a genfi konferencián két évvel ezelőtt, hogy elhárítsa a külön interjúkért ostromát s egyuttal egy esetleges lapok közötti féltékenységet is.

Egy kis félóra múlva ez a tömeg ismét a tavalyi és idén angol sajtófogadalmak között. Tavaly: Lord Parmoor, Macdonald és Henderson estélyi ruhában fogadták a lapok képviselőit a ragyogó kármekben, késő este, dínar után s örökös emlékeztetés marad mindenki számára Macdonald ezüstös, szép férfifeje, amint remek szabású frakkjában, szivarral a szájában osztozott jobbra és balra interjút, — kivétel nélkül mindenkinek, szívélyesen, közvetlenül. Azóta a helyzet megváltozott. Macdonaldnak az újságírókkal szemben az angol delegáció, pedig a külföldi lapok éppen eléggé képviselve vannak. Ma jelent meg a Journal Officielben az itt akkreditált újságírók névsora s ebből megállapítható, hogy tavaly összesen 360 és egyenként lap képviselője volt a genfi konferencián.

Elsősorban természetesen a francia lapok szerepelnek 44 küldött munkatárssal, de utánuk mindjárt a németek következnek 32 külön tudósítóval, noha Németország még ma sem tagja a Népszövetségnek. Az angol lapokat 26, a svájciakat 31 újságíró képviseli. Ez a tarka tömeg mind ott kavargott a Hotel Beau-Rivage előtt az őszi hideg ecében, de pont fél tízkor már szép rendben együtt ül az egész társaság a rózsaszín szalomban, ahol pár perccel fél tíz után megjelenik Austen Chamberlain angol külügyminiszter, két titkár kíséretében, fekete zakója, sötétzöld nyakkendőjével már legendássá vált a közgyűlésen s igazgyöngy nyakkendőjével pedig egyenesen iskolát csinált. Legtipikusabb képviselője az angol „gentleman”-nek.

Amint belép a szalóba, körünyed főhajrással üdvözlő az egybegyűlteket, majd leül az előre megkészített kis rózsaszín empírdívánra, koreasztetesszi lábait, zsebből arany cigarettatárcát vesz ki, fekteti jobbszemére feketezsínóros monokliját s tárcájából kivies egy közönséges — Satot. (Huszat adnak belőle egy frankért a genfi trafikokban.) Azután beszélni kezd. De nem mond semmit újat, vagy olyat, amit már tegnap beszélt. El nem mozdult volna. Anglia a békét akarja, egész Európában, az egész világon. Enre egyelőre a leghelyesebb a garanciaaktum megkötése. — Kész Németországgal közvetlenül is tárgyalni. Reméli a közeli meg egyezést. Pont. Szímet Chamberlain mereven maga elé néz, új cigarettára gyújt s lassan engedni ki a füstöt arrán jerezzál.

Ezután jöhetnek a kérdések. Mindenkinnek van joga kérdéseket intézni a külügyminiszterhez. Visszont a külügyminiszternek nem kötelessége mindegyikre válaszolni. És hangzanak egymásután a kérdések, egyik merészebb, a másik szerényebb és hangzik a stereotip válasz hidegen, mereven, nélkülözlem mindegyikre egyformán:

— Nem kívánok erre a kérdésre válaszolni.

Azután csönd, majd mindig

Törökország guerilla-háborút kezd Anglia ellen.

(Gené, szeptember 17.) Magánjelentések szerint a Népszövetség harmadik bizottsága, amely megbízást kapott a török-angol viszály, illetve a Mossul kérdés rendezésére, az angol álláspontot fogadta el. Ez a hír a török delegátusok körében nagy nyugtalanságot keltett és arról beszélnek, hogy Törökország guerilla háborút fog kezdeni Mossul visszaszerzése érdekében.

MERT NAGYUR A MUSZAJ.

Messzi székely falukból öreg presbiterek jöttek, hogy a jószívű emberek pénzén kicsiny templomot építsenek az Ur dicsőségére.

(Saját tudósítónkól.) Az utóbbi időben emberek jelentek meg főközőnként olyan nyilvános helyeken, melyeket tömegesen keres fel a közönség, így főleg kávéházakban és éttermekben. Vastag könyvet hordoznak magukkal a középső puha fájú „plattás” van betéve és alázatos, kérő szöval állnak meg minden asztal előtt. Szakállas, mármarosiak, harcshabajuszu erdélyi göbök, lenzőke szászok, nemzeti viseletbe öltözött románok Erdélyből, az ókirályságból. Templomépítéskre vagy iskolai célokra gyűjtenek. Félénken és réveteg tekintettel járnak körül az asztalok között, a haragosabb nézősű embereket elkerülik, de mindenütt megállnak azok előtt, akiknek szeméből jót látnak kicsillanni és reményük van egy téglia árúra, az Isten háta mögé dugott kis falujuk templomának építéséhez. Legtöbbször csalódás éri a szerényen, alázattal kéregetőket. Az emberek részvetlenek, lusták a zsobbe nyulni és egy pillanatra is abba hagyni a haboskávó szürcsölését. Rendszerint egy ideges, leintó mozdulattal zavarják tovább a falusi egyházközség gyűjtésre kiküldöttjét, aki odahaza módos gazda lehet és arcába szokik a pir, midőn asztaltól asztalhoz utasítják el, mint kéregető, alkalmatlan koldust a porta küszöbéről. Ilyenkor megy tovább. Sőhajt egyet és bizonyára arra gondol, hogyha ez mindemütt így megy, akkor nehezen fog a fényes kereszt felkerülni a fényes bádögöl kikalapált kupolára.

Tovább megy. Itt nincs mit tenni, odébb kell állni és újra szerencsét próbálni. Hátha... Itt-ott azonban mégis hull valami 5—10—20 lej, a százejes adomány ritkább a fehér hollónál. A legtöbb helyen csak ingerült szavakat adnak:

— Ugyan hagyjon békében!...

És a tulajdonost hivatják, hogy tessékelle ki a lokálból az Isten számára kéregetőt. A kaviáros

ritkább és ritkább, bátortalanabb és bátortalanabb kérdések. Végre teljes csönd.

— Nincs többé? — kérdezi hirtelen Chamberlain.

Válasz nincs. Az angol külügy miniszter hirtelen felemelkedik, hidegen megbiccinti fejét és már is emant. Titkárai utána. Az egész nem tartott negyven percig. Tíz óra elmúlt, fél tízre egykor ülés a Salle de la Réformationban, a nagy újságíró-tömeg kitódul a szál lóból és két perc múlva hatalmas autótábor rohog az újságírókkal a közgyűlési terem, a Hotel Victoria felé a hideg reggelben, amely majdnem olyan hívós, mint egy angol külügyminiszteri sajtófogadtatás.

ebben a látszólag kevés mondatban, hogy nem tűzünk hozzá kommentárt.

Amundsen újból repül az északi sarkra.

Olasz léghajón kel utra a jövő nyáron.

(Oslo, szeptember 17.) A norvég léghajózási egyesület közgyűlésén a megbetegedett Roald Amundsen helyett Larssen tengerészhadnagy adott felvilágosítást a tervebevetett új sarki útról. Amundsen szerződést kötött az olasz kormányval, amelynek értelmében megvásárol egy ugynevezett félmerek léghajót. A személyzet 16 emberből fog állani, Amundsenen kívül, aki az utat vezet. Nobile olasz alezredes, a gép szerkesztője Larsennel együtt fogja a léghajót irányítani. Az expedícióban még résztvesznek Alsworth, aki az új költségének felét fedezi, továbbá norvég résztől Omdal Didericsson, Horgen hadnagy és Amundsen Gusztáv első hadnagy.

A próbarepüléseket nyomban újv után megkezdik Róma környékén és ha ezek nem ütnek ki kedvezően, akkor Amundsen nem köteles a léghajót átvenni. Márciusban a léghajó Rómából Kingsbayba repülne, ahol felszerelik a sarki utra. A léghajó ugyanazon az úton haladna, amelyet a múlt nyáron tervbe vettek. Az új költségei két millió norvég koronát tennének ki. A költségek fedezése máris biztosítva van. A léghajó a kereszttségben a Norge-Of, Oslo nevet nyeri és norvég zászló alatt halad.

Gázolt

az énekesnő autója.

Bétkocsi és autó karambolja a budapesti Margitszigeten.

(Budapest, szeptember 17.) Izgalmas baleset történt tegnap délután a Margitszigeten, ahol Alpár Gitta ismert budapesti operaénekesnő autója összeütközött egy bétkocsival. Az autót maga a művésznő vezette és szabályos gyorsasággal hajtott végig a szigeten a város felé. Amikor a Sziget Club közelében levő éles kanyarulatba ért, bétkocsi jött vele szemben, amely oly hirtelen bukott elő a kanyarulatból, hogy egyik jármű sem tudott már kitérni. Az összeütközés eikerülhetetlen volt. Alpár Gitta az utolsó pillanatban erősen fékezett és jobbfelé rántotta a kormányt, míg a bétkocsi nak is sikerült egy kissé balra fordulni. Ennek köszönhető az, hogy az összeütközés nem járt súlyosabb következményekkel. Az autó előrése a kocsi sárhányójának ment neki az autólámpák darabok ra törték és a hűtőtest behorpadt. A bétkocsiban Geib Adolf budapesti kávézó útt, akít nemrégiben operáltak és a margitszigeti szalódban akart utókurát tartani. A karambol ereje a kávézó kivetette a kocsiból és eszméletlenül terült el a földön. A sértetlen maradt Alpár Gitta a soiförrel kinyitott az autóból és az eszméletlenül kávézó segítségére siettek. A mentők is csakhamar megérkeztek. Alpár Gitta az izgalom folytán rosszul lett, azonban csakhamar magához tért, míg a kávézó az esés folytán kisebb agyrázkódást szenvedett.

zsemle mellett nem szeretnék arra gondolni, hogy vannak falvak, ahol a szegénységnek nincsen ereje betűvetésre tanító iskolákat építeni és szerény házat az Urnak, ahova a panaszokat, kéréseket és fájdalimat el lehetne vinni. De hát nem adnak, ha igen, akkor is csak gyéren hull a pénz az istenházára koldulóknak.

Az utóbbi időben sűrűn fordulnak meg nálunk az ilyen gyűjtő-íves, alázatos hangu emberek. Ma is járt egy csiki székely Aradon. Napbarnította arcával, lelőgő harcshabajuszuval szomorúan házalt az asztalok között. A legtöbb helyen elutasították. Néhány adtak néhány lejt. Megfigyeltük az adakozókat. A legtöbbet: ötven lejt — egy hártancosnő adott. Az éjszaka lánya készséggel nyult a reitükje után és szívesen adott — Isten számára. Megszóllítottuk Madár Antai görögényszentimrei egyháztanácsfagot, aki a gyűjtőkönnyvel körüljárt a fényben pompázó kávéházakban. Panaszkozott. Azt mondta:

— Jó uram, nagy uram csak a szegénye ad. És a szegénye — szegényesen. A magam kenyeren indultam utnak, hozzá nem nyulnék a világ minden kincséért sem Krisztus vagyonához. De hát nem adnak az emberek Isten házára! Még azért is haragszanak, ha kérek... A nagyságák még csak adnak, de az urak, az urinpek nem nagy szánalommal vannak a tehetetlen szegénységünk iránt. Mert szegények vagyunk jó uram. A legtehetősebb köztünk alig bír valamivel. Hiszen ha volna pénzünk a templom építésére, nem küldtek volna el engemet kenyéren-szalonnán koldulni, felépitennék a magunk erejéből. De ha nincs pénzünk. Templom pedig kell a híveknek, megpróbáljuk összeköszölni a rávalót. Muszáj nagyuram. Érti? Muszáj. A muszáj pedig nagyur.

Igy és ezi mondta a hegyekből jött székely-magyar. Mégis annyi sokat és súlyosat mondott

Néma, véres halott lett

párisi éjszakák ragyogó hercegi menyasszonya.

Aradról elszármazott urileány megdöbbentő tragédiája. — A Fehér Kereszt-bártól a Bois de Boulogne véres porondjáiig

(Saját tudósítónktól.) Emlékeznék-e két évvel ezelőtt arra az intim, kis hangulatú színi, ami a Fehér Kereszt gyémánttermében volt? Ezek a bárók muló tüntemények, mártól-holnapra alakulnak. A könnyű izlésű és könnyű kritikájú közönség gyorsan felkapja őket. Frekventálni kezdi őket, feltűnik néhány idegen táncosnő, néhány finom kontúr és ahogy aztán megújítják a helyiséget és lassan haldokol, e haldoklással együtt elmúlnak ezek a kontúrok az aradi éjszaka életéből. A történet a Fehér Kereszt két évvel ezelőtt divatozó bárjából indul ki, ahol egy este megjelent egy ugynevezett idegen női kontúr. Ragyogó tollboás belépő volt rajta, az akkor divatos egészen szűk szoknya és először talán egy fehér dzsemp, amely finoman feszült meg karcsu és arányos alakján. A vidéki város éjszakájának ebben a nőben friss szenzációja akadt. Szerződött táncosnő? Valami attrakció a bár műsorában? Vagy csak átutazó vendég, aki aradi családot látogat? Megindultak a találgatások és még az éjszaka folyamán kiderült, hogy az utolsó kombináció a helyes, a ragyogó hölgy egy aradi szállító-vállalkozónak a közeli rokona, a sógornője, aki a válalkozó feleségének látogatására érkezett Aradra. A marosparti város vidéki izlésű gourmandjai mégis felfedezték benne a messziről jött hölgyet, a párisi eleganciájú és valóban Párisból érkezett grande-dame-ot.

Aztán kiderült minden, az ifjú, ragyogóan elegáns, csudásan szép hölgy gyönyörű karriert futott be. A háboru utáni időkben, mint elvált asszony, kikerült Párisba, akkoriban ott egy nagy varieté-színház körülrájongott csilloga lett és csakhamar a karriert felröpítette egy hercegi völegényig egy nagyszerű lakásig, a melyben süppedtek a perzsák, a melyben lila fényekben usztak a budoárok és amelynek ő lett a királynője, ünnepele apró apródoktól. Élt, ahogy az igazán élni tudó nők Párisban élnek, a gyönyörű éjszakák szépségeit délelőtt 11 óráig kihaverik, aztán kilovagolnak a Bois-ba, reggeliznek, lepihennek, autózhatnak, vásárolnak, már este tíz óra van... kezdődik az egész előlőről. Inasa van, szobalánya és gondja — gondja nincs. Aradra csak látogatónak jött a hercegi menyasszony. Mindössze néhány héttig tartózkodott itt az aradi vállalkozó sógornője, a párisi szépség és aztán visszarepült a szajnaparti éjszakába.

Persze a nekszusait fenntartotta aradi rokonaival, állandó levelezésben állott velük és gyakran emlékezett vissza a Fehér Kereszt bárjára, ahol csodálat és hódolat vette körül. És néhány nappal ezelőtt megdöbbentő és fájdalmas hírt hozott az aradi rokonoknak a táviró. Szerencsétlenség érte a párisi éjszakának finom vonalú és elegáns szépségét, a hercegi menyasszonyt. Egy délelőtti kilovágás alkalmával a lo-

va megbokrosodott és levetette a lovasnót. Valahol a Champs de Mars-on vagy a Bois-ban elnyult

az a karcsu és elegáns figura, a mit itt bámultak két évvel ezelőtt a Fehér Kereszt bárban, elnyult, meghalt, agyvelőrázkódást szenvedett. A sors kiszámíthatatlan és fantasztikus pörölycsapása rásújt erre a mosolygó feire és gyászbaborította a párisi apródokat és az aradi rokonokat egyformán...

Operett az aradi színház körül.

Írta: Fekete Tivadár.

Jelentem tisztelettel, hogy én Publikum János és Közönség Antal nem értem ezt a színházdolgot. De ahogy innét látom, a támlásszék kettőből, amit az imént váltottam meg az újságvasárló jegypénztárban, még mielőtt elkezdődött a szezon, már egy egészen új operettebemutatót élvezhetünk: az operettet a színház körül. Szíves türelmét kérem a támlásszék ötnök és a támlásszék tizenek, megpróbálom megmagyarázni, hogy mit az aradi színház ügyében a vicc. Matematikai képletté fogom leegyszerűsíteni a dolgot. Adva van két fórum. Fórum egy: a szépművészeti minisztérium, amely egyedül és kizárólag hivatott az erdélyi színházak koncessziójának kiadására. Adva van a másik fórum, az aradi színházi bizottság, amely egyedül és kizárólag hivatott az aradi színház átadására.

Mi történik most? 1925. július közepén Fekete Mihály a szépművészeti miniszterrel megkapja az aradi színház koncesszióját. 1925. szeptember közepén, két hónappal később, Fekete Mihály nem kapja meg az aradi színház épületét. A szépművészeti miniszternek szuverén joga kiadni az aradi koncessziót Fekete Mihálynak és az aradi színházi bizottságnak szuverén joga nem adni az aradi színházat Fekete Mihálynak. A miniszter nyilván tudja, hogy miért adja oda a színházat Feketének és a színházi bizottság nyilván tudja, hogy miért nem adja oda a színházat neki. Tény, hogy Fekete Mihály nem teljesítette a várossal szemben vállalt kötelezettséget, nem fizette le az 50.000 lejes tartozást és ami a legnagyobb hiba: nem terjesztette be 1925. augusztus 15-ig a színház névsorát. Fekete Mihály még ma sincs megszervezve, társulata még ma sem komplett, annak ellenére is, hogy a színház komplexuma a mai stádiumban is 120 ember existenciáját jelenti.

Lássuk a várost: a várost, amely már tavaly tudta Fekete Mihályról mindazt, amit ma tud, inkább a hamis vádakat, mint az igazakat s már tavaly tisztában volt azzal, hogy milyen művészi összeállításra van az aradi színház társulatnak és amely, 1925. júliustól mostig éppen elég alkalmat találhatott volna rá, hogy a minisztériumban illetékes tényezőknél közölje Fekete Mihálynal szemben támasztott aggodalmait, sőt még 1925. július előtt bizonyos hatásokkal esetleg megakadályozhatta volna — ha akarta volna — azt, hogy Fekete Mihály kapja meg az aradi színházat erre a szezonra.

De mi, Publikum János és Közönség Antal, Tapsoló Rozália és Informálatlan Zsófi, mi csak azt látjuk, hogy szemben a régi idők-

kel, amikor kizárólag Aradváros rendelkezett a maga színháza fölött, most rendelkeznek a minisztérium és a város együttesen, vagy külön-külön, de mindenesetre mincsenek egy véleményen és amíg a miniszter kinyitja a színházajtót, addig a város becsukja és amíg a város becsukja, addig a miniszter kinyitja. A miniszternek van színházgazdája, de nincs színháza, a városnak van színházépülete, de nincs hozzá igazgatója. Eddig a vicc. És most jön a komoly: 1925. szeptember közepén Aradváros közönsége még nem tudja azt, hogy játszik-e itt magyar színház, vagy nem, hogy ki lesz az igazgató: Fekete? Fehér? Igen? Nem? Széna? Szalma? Operette? Dráma?

Mert van ebben dráma is, amit én, Publikum János és Közönség Antal s Informálatlan Zsófi tisztelettel lenyelek, de ebben az operette-dologban, ebben mégis csak érdekel, hogy a két

bába között megszületik-e a gyerekek, hogy a két szék között hol játszik idén az aradi színház? A pad alatt? A hid alatt? A korcsmában? Nem annyira Fekete Mihály érdekében tesszük fel ezeket a kérdéseket, mint inkább Aradváros közönsége miatt. Mert Fekete Mihálynak a koncessziója nem kizárólag Aradra szól, ő — ha ez a különös operett az aradi színház körül nem érkezik el a fináléjához, — játszhat Lugoson és játszhat Temesváron és biztos, hogy kiverekszi, ha kell, a maga existenciája mellett a másik 119 existenciát is. Lugos és Temesvár nem támaszkodtak kifogásokra ellene, egyedül Araddal gyűlt meg a baja és mi Publikum János, Közönség Antal és Tapsoló Rozália, mi egyelőre csak ezt az operettet látjuk, csak azt olvassuk, hogy a minisztérium az aradi színházgazdája szájára elé odatette a mézesmadzagot, a város színházi bizottsága pedig elrántotta a szájára elől. Okkal-e, nem okkal: intézzék el egymás között és a minisztériummal, de valljuk be: mi igazi operettet szeretnénk látni, karcsu primadonnákkal, elegáns bonvivánokkal, langyos melodiákkal, nem ilyen szomorú, ilyen zenétlen, ilyen existenciára menő, késő, szeptemberi játékot, amikor már egy megkonstruált társulat bevonulás előtt áll. Bevonulás-e, vagy kivonulás, még nem tudjuk, de mi nem ilyen színházat akarunk. Mi az igazat szeretnénk látni!

Férjhez ment egy apáca, kif a pápa 13 év után feloldott fogadalma alól.

Egy amerikai urileány regényes története az első báltól a zárdáig és 13 év után a zárdától a kaliforniai nászutig.

(Newyork, szeptember 17.)

Amerikának nem mindennapos házassági szenzációja van. Tizenhárom évi kolostorbeli élet és fogadalma alóli feloldás után férjhez ment Miss Maria Hirst, volt apáca. Az esküvő pár nappal ezelőtt volt meg, Debb Leveringgel, egy többszörös dollármilliomos baltimorei bankárral. Az érdekes esküvőnek regényes háttere van.

Ezerkilencszáztizenegyben előkelő társaság gyűlt össze Hirstékkel. Fényes házából volt a fiatal Mária tiszteletére, szülei ekkor tervezték leányuk bemutatását a gondtalanul élő, csupán a szórakozásokat kereső, dollárokban hatalmas vagyonnal rendelkező úri társaságnak. A palota ebédlőjét már színültig megtöltötték a meghívott vendégek. Tüzesen ropták a táncot, a szórakozásnak éltek, csak egy fiatal leány és egy ur hiányzott a társaságból. A házigazda szépséges 21 éves leánya és Debb Levering, a 22 éves, álmódó szemű jogász. A szülők jó szemmel nézték a gyermekek forró szerelmét. A házából után is többször összejöttek, de pár hónap múlva a leány nagy változást ment keresztül. Sokat olvasgatott vallásos könyveket és teljesen átformálódott azok hatása alatt. Kezdte hidegbben fogadni udvarlóját, a régi jó barátságok lassacskán csak az emléke maradt meg. Ezerkilencszáztizenkettő elején Hirst Mária kijelentette szülei

nek, hogy a világi életben nem talál semmi gyönyörűséget, a zárdá-csendjébe, a lelki élet után vágyik. Szülei ellenzése dacára belépett 22 éves korában az apáca rendbe. Nagy türelemmel ment át a noviciátus évein, 1919-ben letette a fogadalmat, 1920-ban Terresdaléba került, ahol tanított egy iskolában. Az első években szüleihez írt leveleiben a szép Mária nagy örömmel emlékezett meg új élet pályájáról, de az utolsó években kibíratatlan idegességről, a társaság utáni nagy vágyakozásáról tett bizonyosságot.

Az apáca lelkében feléledt a múlt varázsa, az első szerelem évek után is visszatérő lidércnyomása. A zárdában ismét szerelmes lett Debb Leveringbe és szülein kívül őt is mihamarabb kívánta látni. A szülők a papához fordultak ez év júliusában, kérve leányuk feloldozását a fogadalom alól, amelynek 13 év alatt hűségesen tett eleget. A feloldozás megtörtént, az apáca augusztus elején elhagyta rendháza kapuját és mint Miss Maria Hirst lépett ki azon. Visszatért a társaságba, a zajos életbe, amelyből számízta saját magát, de amelynek hatása alól még 13 csendes év elmúltával sem tudott szabadulni. Szüleinnek és völegényének társaságában csakhamar visszanyerte régi kedélyét, és lecsillapult idegeit a 35 éves, de szépségében ma is tündöklő Mária. A fényes esküvő után Kaliforniaiába utazott az ifjú mátkapár nászutra.

Arad — elmarad.

Fejlődésében veti vissza a várost a beépítetlen telkek kisajátítása. — Muresan főmérnök érdekes nyilatkozata.

(Saját tudósítónktól.) Megir-
tuk, hogy az aradi agrár-bizott-
ság megkezdi a beépítetlen városi
telkek kisajátítási előmunkála-
tát, minthogy az agrártörvény
egyik pontjában feljogosítja az
államot, hogy az 1926. júniusáig
be nem épített városi és privát-
telkeket a telekigénylők javára
kisajátítsa. A város vezetősége
hevesen tiltakozik a kisajátítás
ellen, minthogy az jövedelme-
tlenné tenné Aradváros fejlődé-
sét. Tegnap bizottság szült ki a
telkek megtekintésére, amelyben
a város részéről dr. Angel István
polgármester, Muresan János vá-
rosi főmérnök, dr. Jagesz Károly
városi főügyész és Dirla Vazul
gazdasági tanácsos vettek részt.
Muresan János főmérnök a váro-
si telkek kisajátításáról ezeket
mondta munkatársainknak:

— A kisajátítás a városra
nézve valóságos katasztrófát je-
lentene, mert megakadályozná a
város fejlődését, gátat vetne min-
den ilyenarányu tervnek és lehe-
tetlenül tenne a programunkba
felvett városfejlesztést. Az agrár-
bizottság többek között ki akarja
sajátítani az aradi uton levő
üres városi telkeket, amelyekre
nézve pedig fontos terveink van-
nak. Azt a városrészt a város
szívévé akarjuk tenni. Ki akarják
sajátítani még a Ségában levő
200 városi telket, amelyre a ségai
cigányokat akarjuk áttelepíteni,
mert jelenlegi lakhelyükön, ösz-
sze-vissza épített kunyhóikkal a
fejlődés útjában állnak. Ezért
egyenként 100—150 négyszögöl
telket kapnak, hogy elköltözze-
nek. A vasút mentén körülbelül
száz hold területű telkeink van-
nak, amelyeket nem építhetünk
be, mert gyáralapításokra tartjuk
fenn. A város érdeke, hogy az
északi részen legyenek a gyárak.
A szél délről és délnyugatról fúj
és ha a gyárak nem lennének az
északi részen, a szél az egészségtel-
elen, kormos füstöt a városba
hozná. Ezenkívül, ha kisajátítják
a felépítési gyárak mellett levő
telkeket, lehetetlenül tennék a
gyárak terjeszkedését. Az agrár-
bizottságnak elég telke van, ame-
lyet az igénylőknek adhat. Így
például a Zsigmondháza kisajátí-
tított nyolcvan holdi telek s a már
szintén kisajátított buszálló pusztá-
telkei rendelkezésre állnak. —
Miért nem adhat ott a telekigény-
lőknek és miért kell a város fej-
lődésének gátat vetni.

— A városnak nem anyagi
haszon elérésére kellene ezek a
telkek, hanem messzebb fekvő,
jelentős közérdekek vezérlik a
város vezetőségét, hogy minden
erőjéből tiltakozzék a kisajátítás
ellen. Elhatároztuk, hogy mindent
elkövetünk a kisajátítás megaka-
dályozására és ha kell a legma-
gasabb fórumig megyünk, hogy
megmentsük a városnak ezeket a
telkeket.

**Es ennél a táncnál —
hajlik a nő, mint a nádszál...**

Minden kávéházban és vendéglőben táncolnak Aradon. — Az
első délutáni tánc a Városi kávéházban. — Aradra érkezett
a nyugat-európai táncmánia.

(Saját tudósítónktól.) Este tíz
órakor, amikor a kávéházak vi-
rággal dúsított, fehérre terített
asztalait körülül a vendégek és
zenekar rákezd az első fox-
bluesre, a lakkozós és sötétkelt-
ruhás bankfű udvarias meghajlás-
sal kéri táncra a szemérmesen
piruló házileánykát. És a szik-
kós köröndön, amit a félretolt
asztalok szabadon hagynak, a
vendégek gyönyörűségére megje-
lenik az első táncoló pár. A ci-
gány, a Béby, a Katócsa, a Kairó-
vagy a Rádió-shimmyt huzza, ha
Dudásról van szó, akkor kimért
és előkelő eleg mozáival, ha meg
Balogh Lajosról, akkor pózos,
gesztikuláló hobémmkedéssel és a
publikum közvetlen közelében
majdnem sűrűlve az asztalokat,
dühöng a tánc. Asszonyok, leá-
nyok, színesznok és variété-csil-
lagok sűrűsödnek össze egy olyan
kis területen, amin máskor leg-
feljebb három-négy asztal fér el
és táncolnak. Mánia-kusan, lelke-
sedéssel, maguk megelégedett
éjszakai fonnó lühegésű, álmanor-
szólójában.

A nyugat-európai táncmánia
két-három esztendővel kezdődött
egyben, de hivatalosan megérke-
zett Aradra, épen úgy, akár a
hőhullám Amerikából, vagy a ba-
bi- illetve eton-frizura Párisból.
Ma már egészen természetes, ha
tíz óra tájban szétolják az aszta-
lokat, akár a Városiban, akár a
Dáciában és helyet csinálnak a
táncnak. Arad legelőkelőbb és
legszebb uriaszonyai ma már
minden nap báloznak és ez tulaj-
donképen így van rendjén, az
életből minden nap ünnepeket kell
csinálni, ha ugyan ünnepe a tánc
és ünnepe az éjszakai fönve. Pá-

risban, Milanóban, Rómában,
Berlinben és Bécsben már esztendők
óta virágzanak a „dancing“-
ok, olyan helyiségek, amelyeket
direkt erre a célra építenek és
rendeznek be és most Aradon
már a táncos restauránt dítatja
is feltűnt azzal, hogy a nemrég
magnyílt Központi-szálloda étter-
mében épen a terem közepén, föl-
állítottak egy hivatalos jellegű,
körülbelül husz centiméter magas
parkettet, amelyen az előétel és
a hus, vagy a hus és a tészta kö-
zött könnyedén el lehet járni egy-
egy étvágygerjesztő shimmyt.

Ugyáltszik a tánc szomjuságát
mohóbb valamit, semmint hogy
megelégedjenek az este tíztől haj-
nali háromig való hajlodozással,
mert a tegnapi délután folyamán
a Városi kávéházban már szét-
rebbentették a gondtalanul kár-
tyázó kerekedőket és valutaügy-
nőköket, fél öt órakor megterítet-
ték az asztalokat, virágot díszít-
tettek föléjük s megindult az első
délutáni tánc a Balogh zeneka-
rának kísérete mellett, ami a be-
avatottak szerint nagyszerűen si-
került s szokatlan időben becsa-
bitván a korzózó hölgyek nagy
részét. Nem minden érdekesség
nélkül való, hogy ennél a délutáni
táncnál még jobban hajlik a nő,
mint a nádszál és hogy, egy-két
késél számaözvegy férjenek mód-
jában áll a partnere fölébe sugár-
tolt ezt az ismert mondatot, hogy:
„Drágám úgy táncolsz, akár a
nő!” Ami annál meghatóbb,
mert hiszen ennek a szövegnek a
zonéjét a tegnap elhunyt Fall Leó
szerezte. Szegény Fall, ha tudta
volna... Mindegy. A mánia itt
van és most már csak az a kér-
dés, ami a szövegjénél: meddig
tartja magát?

ságát. Azóta aztán mindenki, aki
e megtörtént históriát hallotta, s
a kikézbcsített különös levelet lát-
ta roppant elismeréssel van a ki-
tűnően funkcionáló pompás intéz-
mény iránt.

Ez volt az egyik eset. A másik
sem kevésbé érdekes. Deák Béla
aradi könyvkereskedő 1917-ben
Hódmezővásárhelyen járt, ahol
megismerkedett egy urileánnyal,
akivel levelezni kezdett. A leány,
1917. november hó 12-én egy ké-
peslevelezőlapot küldött Deáknak
Aradra. Ez a levelezőlap pontosan
meg is érkezett Deák Béla kezéi-
hez — 1925. szeptember hó 14-én.
Mindössze nyolc esztendő telt el
azóta. És mi minden történt ez
alatt a nyolc év alatt. Közben
Deák megadósult, gyermeke is van
és Anicát, a lap küldőjét bizonyá-
ra régen elfelejtte már. Sőt a lap-
ra ragasztott tíz filléres piros ara-
tösbélyeg is régen kiment már a
forgalomból s ma már csak a fi-
latelisek albumából virít ki.

Fontos azonban mégis csak az,
hogy a lap eljutott a címzetthez
— ha mindjárt nyolc esztendő
mulva is — és a postát nem érheti
az a vád, mintha ott elkallódná-
nak a levelek. Sőt! A levelezőla-
pon látható rajzszeg-nyomok sze-
rint Henner „Fabiola” című fest-
ményének reprodukciójaként egy-
madonna-arcu, piroskendős gyö-
nyörű nőt ábrázoló képeslap vala-
hol előbb néhány esztendeig fal-
díszül szolgálhatott, mig nem egy
lelkismeretes postás kezébe ke-
rült, aki azt azután szabályszerű-
ton kikézbcsítette a címzetnek.
Ha nem is valami gyorsan, de leg-
alább — pontosan. A Hódmezővá-
sárhelytől Aradig nyolc évig vándor-
olt képeslapnak és az egyipto-
mi hieroglifák titokzatos jeleivel
megcímett és mégis kikézbcsített
levélnek most csodájára jár egész
Arad.

Pető Gergely.

**Levélvándorlás
Hódmezővásárhelytől Aradig.**

Amikor egy levelezőlap nyolc esztendőt utazik. Akom-
bákom mint levélcim.

(Saját tudósítónktól.) Közintéz-
ményeink közül a múltban a posta
volt az, amely ellen a közönség
lehetőleg a legtöbb panasz hallat-
szott. Baj volt a posta körül min-
dennel. A nyomtatványok kikézb-
csítésétől kezdve egészen a tele-
fonkapcsoló táblák előtt trónoló
szökecségekig mindennel és min-
denkivel baj volt a postán. Aztán
felülről valaki mégis csak kegyet
gyakorolt a közönséggel szemben
és gordiuszi csomóként egyszerre
elvágtatta a posta ellen irányult pa-
naszokat. A postán rend lett és
minden így megy mint a karika-
csapás. Sőt az a baj most már,
hogy a posta túlságosan is jól su-
perál és a megbízhatósága, a lel-
kiismeretessége valósággal csodá-
kat produkál az újabb időkben.
Hogy azonban ez nem vicc, azt
komoly példákkal is illusztráljuk:

látott levélborítéka és két üres le-
vélpapíros. Az elkallódott dolgo-
kat az udvaron játszadozó kisgye-
rek szedték fel, valahonnan ce-
ruzát kerítettek elő és úgy a boríté-
kot, mint a levélpapírokat min-
denféle akom-bákommal firkálták
tele, majd felbélyegezetlenül be-
dobták a sarki levélszekrénybe.
Az így feladott levél az Arad 2.
számu postahivatalába jutott el,
ahol bélyegzőt ütöttek rá, majd a
levélhordó szabályszerűen, illetve
— öletszerűleg kikézbcsítette az
összefirkált levelet — az aradi új-
ságró szervezetnek. Még csak
büntetőportót sem számítottak
fel. Hogy miért kikézbcsítették ki a
hieroglifákkal ékes, oímezetlen le-
velet pont az újságró szervezet-
nek, azt senki sem tudja, se nem
érti. Mindenesetre azonban lázas
kutatás kezdődött a furcsa levél
ügyében és a nyomozás végül is
kiderítette a játszó gyermekek ár-
tatlan csínyjét s az aradi posta
ügyes teleményességét és pontos-

Sikkasztó tisztviselő.

Háromhavi fogház az eltulajdonított
5000 lej miatt.

(Saját tudósítónktól.) Megtévely-
edett fiatal tisztviselő állott ma az
aradi törvényszék előtt, lopással és
okirathamisítással vádolva. A fiatal-
ember, Tóth Géza, dr. Miclea Sever
aradi ügyvéd irodájában volt alkalm-
zásban három évig. Néhány hó-
nappal ezelőtt a tisztviselő főnöke
távollétében mintegy 5000 lejt be-
inkasszált és nem számolt el a be-
szedett pénzzel, sőt a vád szerint
hamisított tételeket vezetett be a
könyvekbe. A tárgyaláson kiderült,
hogy az üzleti könyvek eltűntek, de
nem lehetett a könyvek eltűntetését
Tóthra bizonyítani. De viszont kide-
rült az is, hogy a tisztviselőnek meg-
bízataa volt a pénzek felvételére és
így büne csak annyi, hogy nem szá-
molt el a felvett pénzzel. A tár-
gyalás folyamán ezért Mandru Mik-
lós királyi ügyész módosította a vá-
dat és csupán sikkasztással vádolta
a tisztviselőt, aki csekély fizetésével
és a nehéz megélhetési viszonyokkal
védekezett. A törvényszék Jonescu-
tanácsa ezért az enyhítő körülmé-
nyek figyelembevételével három havi
fogházra és az elsikkasztott 5000 lej
visszafizetésére ítélte a megtévedt
tisztviselőt.

HIDEK

Kutyatej.

Nótába nem írni
Gomblyukba nem tűznek
Nem tesz kirakatba
A virágos üzlet
Mert te nem vagy ritka
Mert te nem vagy drága
Csak az árokpártól
Nézel a világba
Mintha kis nap süne
Ugy sütsz sárga sárga
Kutyatej, kutyatej
Kutyatej virága

A tisztelt felnőttek
Ugye rád se néznek
Tán le is tagadnák
Az ismeretséget
Pedig hogy meggyújtunk
Hogy agyontéptünk
Te kezes, te kedves
Falusi pajtásunk
Szép fehér lelkedet
Szétfujtuk a nyárba
Kutyatej, kutyatej
Kutyatej virága

Ezennel én töled
Bocsánatot kérek
Köszönöm azt a kis
Könnyű gyermekséget
Köszönöm hogy itt vagy
Lehajlok utánad
Gyere bemutatlak
A kaméliának
Csak nevsz rá bátran
Mezítábos árva
Kutyatej, kutyatej
Kutyatej virága

Szép Ernő.

— Brătianu Vintila a király előtt. Bucurestiből jelentik: A csütörtök délelőttre összehívott minisztertanácsot csak délután öt órakor fogják megtartani, mert Brătianu Vintila pénzügyminiszter csak délután érkezik vissza a fővárosba. Ferdinánd király tegnap kihallgatáson fogadta Brătianu Vintila pénzügyminisztert, aki beszámolt külföldi utjának eredményéről.

— Előléptetések a tisztikarban. Bucurestiből jelentik: A tisztikar nagyarányú előléptetéseit csak szeptember 20-án fogják publikálni.

— Zsidó újév. Péntek estére ünnepre gyúlnak a gyertyák a zsidó házakban: a kicsiny, sárgán villogó gyertyák lobogva üdvözlik a beköszöntő új esztendő. Ma este kezdődik a zsidó egyházi számítás szerint az 5686-ik esztendő és áhítatos imák szállnak az ég felé, boldogabb, szebb esztendőt kérve, mint az elmúlt volt. Zsidó újév van, a templomok megtelnek jámbor emberekkel, akik imaköpenyvet terítve magukra, alázatosan lehajtott fejjel kérnek, könyörögnek békés, boldog új esztendőt.

— A magyar kultuszminiszter a berlini egyetemen. Budapestről táviratozzák: Gróf Klebelsberg Kunó közoktatásügyi miniszter a berlini egyetemen meghívására október 20-án előadást tart a berlini egyetemen a magyar kultúráról.

— Kifosztottak a gyorsvonaton egy pesti kereskedőt. Kellően meglepetés érte ma délelőtt Braun Imrét, egy a budapesti gyorsvonaton Aradra utazott kereskedőt. Közvetlen Arad határában észrevette, hogy pénztárcáját, amelyben összes irattain és utlevelén kívül nyolcezer lej és kétfélmillió magyar korona volt, kifoszták zsebéből. Braun Imre a vasúti

Franciaország külföldi adósságait

Párisból táviratozzák: A pénzügyminiszteriumhoz közelálló körök értesülése szerint Caillaux az Amerikával való tárgyalások során ki fogja jelenteni, hogy Franciaország évenként 25 millió font sterlinget haviadó fizetni külföldi adósságain törlesztésére. Az összeg felét Angliára, a másik felét pedig Amerika kapja, azonban azzal a feltétellel, hogy Németország jóvátételi készpénzfizetése is meghaladja ezt az összeget.

Letartóztatták a magyar kommunisták vezérét.

A Vági-féle munkáspárt nem egyéb titkos kommunista-szervezkedésnél.

(Budapest, szeptember 17.) A magyar szociáldemokrata-párt vasárnap nagygyűlést tartott a régi képviselőházban, amelyet azonban a pártból kivált, ugynevezett Vági-csoport tagjai megzavartak. Röpcédulákat szórtak le a karzatról és több ízben közbekiabáltak, úgy, hogy végül is rendőri beavatkozással kellett a rendet helyreállítani. A rendőrség ekkor tizennégy embert letartóztattott, akik valamennyien a Vági-párt vezetői közé tartoznak. Ekkor azonban még nem sikerült kézrekeríteni a párt tulajdonképeni vezetőjét. A rendőrség már régóta figyelemmel kísérte a Vági-csoport működését, mert megállapítást nyert, hogy Vágiéknek kommunisztikus céljaik vannak. A rendőrség tudta, hogy a párt igazi vezére kisoda, de nem tartóztatták le a mai napig, mert különböző árneveken bujkált a főváros területén. Most a rendőrség megszabásu razzitát tartott Angyal földön és sikerült elfogni Juhász Pált, aki kihallgatásakor el is mondta, hogy a párt vezetője ő volt és Vági István csak névleg szerepelt a párt vezérének. Juhász bevallotta azt is, hogy közvetlen összeköttetésben állott Moszkvával, ahonnan azt a megbízást kapta, hogy szervezze meg újra a magyarországi kommunista-pártot. A moszkvai nagybizottság szerint a magyarországi szociáldemokrata-párt is kommunista

szébeolvajlásról feljelentést tett az állomási rendőrségen, ahol bevezették a nyomozást.

— Házasság. Dési Károly és Juhász Nyitó Alice f. hó 16-án tartották esküvőjüket Aradon.

— Izzalmak Csicserin varsói látogatása körül. Bucurestiből jelentik: A varsói román követ ma megjelent a lengyel külügyminiszteriumban és felvilágosítást kért Csicserin varsói látogatásának célja felől. Ugyanígy felvilágosítást kérték a balai államok képviselői is.

— Finom levélhívás. Kerpelnél. — Ellopott télikabát. Hersch Andor aradi orvos ma délelőtt feljelentést tett az aradi államrendőrségen, hogy Strađa Decemvrie (Hasszingeruccai) lakásából besurranó tolvaj egy értékes télikabátot lopott el. A rendőrség megindította a nyomozást.

végcsoportot tűzött ki maga elé, de mégis olyan gyámoltalan, hogy szükséges a külön kommunista-párt megszervezése. Juhász tudta, hogy őt mindenhol ismerik és ezért kellett Vágival összeköttetésbe lépnie, aki olyan értelmű szerződést kötött, hogy Váginak minden utasítását ellemondás nélkül teljesítenie kell.

A Vágival kötött szerződését a bécsi kommunista párt irattárában őrzik és azt még a múlt év tavaszán írták alá. Vágiék eddig tagadták, hogy külfölddel állanak összeköttetésben, de most már az erőyes rendőrségi nyomozásnak sikerült megállapítani, hogy a Vági-féle szociálista munkáspárt nem egyéb mint kommunista szervezkedés. Husz detektív nyomozott ebben az ügyben s Juhász anyagföldet és kőbányai lakásán rengeteg csomagot találtak, amelyeket ma bontanak fel és ezek bizonyosan több terhelő iratot tartalmaznak. Vágiék ellen. Érdekes a nyomozásnak az a megállapítása, hogy Juhász Aradon maszkírozta magát. Egyszer szakállal és bajusszal, máskor kopasz és heretvártan, egyszer uriasan öltözve, máskor rögzösen jelent meg, úgy, hogy még pórthivei sem ismerhették fel. Juhász külfölden azt hangsúlyozza, hogy őt ideális célok vezették és ezért állott a magyarországi kommunista mozgalom élére.

— Izzgatással vádolt aradi iparos. Izzgatási pert tárgyalt ma az aradi törvényszék büntető tanácsa. A bíróság előtt vádlóként Kormon Gyula aradi kerégyártó állott, aki a vád szerint, többek jelenlétében a következőket jelentette volna ki a románokról: — Ha még százszor annyian lennének mi százan egy bottal ki tudnák verni az egész társaságot. A vád szerint ezenkívül a kerégyártó műhelyében a fadarabokba nemzetgyalázó kifejezéseket vésett be. A tárgyalás folyamán kiderült, hogy a feljelentést Dattner János és felesége adták be a kerégyártó ellen. Bosszúból, mert nem akarta nekik műhelyét bérbe adni. A bíróság tekintettel volt arra, hogy az inkriminált cselekmények elkövetése régebben történt, amikor még izzgatásos idők voltak s ezt enyhítő körülménynek véve, 2000 lej fős és 1000 lej mellékbüntetésre ítélte a vádlottat, aki megnyugodott az ítéletben.

— Öngyilkos asszony. Blaga Irina 60 éves aranyági asszony tegnap öngyilkosságot követett el. Bement konyhájába és egy őrizetlen pillanatban konyhakéssel szíven szúrta magát. Az asszony haláláról értesítették a csendőrséget, amely jelentést tett az aradi ügyészségnek. A temetési engedélyt megadták.

Szótárak, nyelvtanok

minden nyelven Sándor hírlapjában Arad

— Elítélték a rendőr támadóját. Sistrík Muzsik szentpétervári születésű orosz 1917-ben behatolt Menyér Anna aradi lakosnő házába, ahol az egész lakásberendezést felforgatta. A lakás tulajdonosnője rendőrt szaladt. Sistrík kikapta a rendőr kezéből botját és oly erővel verte fejbe, hogy elterült a földön. Ma ítékezett felette a bíróság és a vádlottat három havi fogságra, ezenkívül 1000 lej fős, 1000 lej mellékbüntetésre és a rendőrnök fizetendő 500 lej kártérítésre ítélte.

— Talált tehenet. Ma délelőtt Aradon találtak egy gazdátlan tehenet. Igazolt tulajdonosa átveheti a tulajdoniaktanyában levő városi gazdasági hivatalban.

Hamis vád egy elvált férj ellen

Egy válopör különös epilógusa.

(Saját tudósítónktól.) Nagy feltűnést kellett nemrégiben Redes Péter aradi vasúti tisztviselőnek rendőrileg megakadályozott házassága. A tisztviselő első feleségétől elvált és másodszori esküvőjét készült megtartani. A házasulandó pár épen az anyakönyvvezető előtt volt, amikor megjelent a rendőrség kiküldöttje és megtiltotta a házasság megkötését. Ezt az intézkedést pedig azzal okolták meg, hogy feljelentés érkezett az aradi ügyészséghez, amely szerint Redes a válást hamis iratokkal vitte keresztül és így bigámiát készült elkövetni. Az ügyészség rendelkezésre bevezették a vizsgálatot. A megakadályozott esküvő után a törvényszék felülvizsgálta Redes válási ügyének valamennyi aktáját és megállapítást nyert, hogy az összes iratok valódiak és a feljelentés minden alapját nélkülöz. Az ügyészség ezért a feljelentő első feleség ellen haróság felrevezetése címén megindította az eljárást.

Froreichné

elvált apja gyilkosától.

Az apógyilkos állapota napról-napra rosszabbodik.

(Budapest, szeptember 17.) Hirtelen arról, hogy az apósa meggyilkolása miatt elítélt Froreich ellen felesége válopert indított. Az újabb értesítések szerint Froreichné régen megindította a válopört s dr. Malonyav Dezső törvényszéki bírő már egy félévvel ezelőtt, márciusban, ki is mondotta a törvényszék határozatát, amely szerint az alkalmazott törvényekkel értelmében a házastársakat hat hónapra ideiglenesen elválasztotta. Ez a hat hónap most lejárt és Froreichnek most már csak a válás végleges kimondását kellett kérnie, amit ügyvédje, dr. Szilágyi Artúr Károly utján meg is tett. Froreich, akit ebben az ügyben is dr. Sándor László képviseli, a válás végleges kimondását semmiben nem akadályozza. Fgyébként dr. Sándor László elmondotta, hogy Froreichné, aki fiacskájával Olaszországban él, most is levelezési viszonyban van Froreichal. A beteg egészen apa-

NŐLGYKÖZÖNSÉG

kívánságára újra bevezettem

NŐIKALAPOKAT.

Legszébb és legújabb modellek aranyos és filcből kirakatomban láthatók.

Más módoknak 10% engedményt adok.

Reklam kalap, legújabb színek, 836 lej.

ALKALMI VÉTELI

Hoffmann Sándor Arad

Fischer Elise épület. 4204

tikusan él a soproni fogházban. Idegja és tüdőbetegsége orvosai szerint is mindjobban súlyosodik. Az orvosok tanácsára most naponta 1—2 órán át fát vág a fogház udvarán. Cellájában nem olvas, egykedvűen ül s orvosai is azt hiszik, hogy ügyének ítélőtáblai tárgyalásán, amely Győrben lesz nem igen jelenhet meg.

A csinos frájláján és a csapodár férj.

A legújabb aradi pletyka. — Nem lehet olyan csunya a kisasszony, hogy a férj ne érdeklődjék! ...

(Saját tudósítónktól.) Nem mindennapi érdekességű pletyka jár most szájról-szájra az aradi szalonokban. Egy házaspárról van szó, akikhez beköltözött az új frájláj a gyermek mellé, az új frájláj, aki minden elődjétől abban különbözött, hogy a nagyságos asszony véleménye szerint végre többé-kevésbé elfogadhatóan nem csinos. Önagsága ugyanis eddig a pillanatig nem volt túlságosan jó véleménymel a frájlájokról, mert a szerencsétlen sors rendszerint fess, szőke és jól öltözködő gyermeknevelőket vetett a házhoz. Most végre megfordult a kocka, sikerült egy olyan hölgyet találni, akit a legjobb akarattal sem lehetett csinosnak deklarálni... Ekörül a frájláj körül alakultak ki a komplikációk, azok a komplikációk, amik most a pletyka friss anyagát képezik. A nagyságos asszony ugyanis szanatóriumba vommult három hétre és a harmadik hét végén egy táviratot kapott ez zel a szöveggel:

„Gyere azonnal. Nemcsak az anyát, a feleséget is helyettesíti Ödönke frájláján.”

A nagyságos asszony persze azonnal otthagya a szanatóriumot, hazajött, de a férj eleinte mindent tagadott. Mindössze annyit vallott be később, hogy amikor a kritikus délutánon a leány elírta bánatát, hogy kis bicegése és nagy csunyasága miatt mostanáig, 18 éves koráig még egy jó tekintetet sem kapott a férfiaktól, nagyon megsajnálta őt. Először megnyugtatta, hogy nála a fiatal-ság a fő, azután szánalomból megcsókolta mind a két szemét. Azért mind a kettőt, mert mind a kettőből egyformán intelligencia sugárzott. A nagyságos asszony persze nem hitt neki, haza akart menni a mamájához, de azután meggondolta a dolgot, helyette a frájláj ment — más helyre.

Megkérdezték az aradi úriasszonyt, hogy milyen kisasszonyt fogad ezután? Így felelt:

— Ha hosszú haját visel, minimálisan negyvenévesnek és csunyanak kell lennie. Ha bubifürzés vagy etonos, csak akkor reflektálunk az ajánlatára, ha 1875. tehát ötven év előtt született.

MOZI.

xx „Szamárkör” ma utoljára az aradi Apollóban. Balzac világhírű regényéből készült ez a világhírű filmremek, amelyet ma, pénteken utoljára vetít az aradi Apolló mozgószínház. Főszereplők: Georgie Wells és Bessy Lowe. Az előadások fél 5, fél 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx „Szerelmi autó” vigjátékbe-

LEGUJABB

Megtört a sikkasztó cégjegyző.

(Cluj-Kolozsvár, szeptember 17. Tudósítónk éjszakai telefonjelentése.) Filcsik Leát, az Intercontinental szállítási vállalat sikkasztó cégvezető-tisztviselőjét, ma felgyógyulva a kórházból a rendőrségre szállították. A sikkasztó cégvezetőt, a letartóztatással járó izgalmak teljesen megtörtékés most már a legteljesebb részletekben is beismeri bűntetteit. A nyomozás megállapította, hogy Filcsik Lea, az elmúlt év decembere óta 400.000 lejt sikkasztott el. Kihallgatása után, amely valószínűleg holnap befejeződik, holnap átkísérik az ügyészségre.

Román-magyar tárgyalás Nagyváradon.

(Careimare-Nagykároly, szeptember 17. Tudósítónk éjszakai telefonjelentése.) Románia és Magyarország rövid időn belül kicserélik az igazságügyi, anyakönyvi és pénzügyi okmányokat. A bizottság a napokban alakul meg, amelynek elnöke Hodor Victor, dr. közigazgatási vezérfelügyelő, tagjai Románia részéről: Solomon táblabíró, Caran pénzügyi felügyelő. Magyarország részéről a megbízottak Csatáry miniszteri tanácsos, Kallós táblabíró és egy később kijelölendő pénzügyi szakértő. A bizottság a napokban kezdi meg tárgyalásait Nagyváradon.

Szabadiábra helyezték a szakszervezeti tanács tagjait.

(Bucuresti, szeptember 17.) A tizenhat nap óta éhségstrájkot folytató szakszervezeti tanács tizennyolc tagját tegnap délután szabadiábra helyezték. A vizsgálat és az eljárás azonban tovább folyik ellenük az állam biztonsága elleni vétség miatt.

tató az aradi Urániában. A modern filmjátszás egyik leggyönyörűbb vigjátékát vetíti ma, pénteken és holnap, szombaton az Uránia mozgószínház s ennek címe „A szerelmi autó.” A főszerepeket Reginald Denny és Laura la Blante alakítják. Az előadások fél 5, fél 6, fél 8 és 9 órakor kezdődnek.

xx Szombattól vetíti az aradi Apolló a szezon legnagyobb, legszebb és legértékesebb filmjét: a Scaramouche-t.

STINHAZU MŰVÉSZET

Nem lesz nyolcadik koncesszió

A színészei főfelügyelő a most következő színházi szezonról. Cluj (Kolozsvár.) Tudósítónk ma felkereste Isac Emil színészei főfelügyelőt, aki az erdélyi magyart színészet aktuális problémáiról a következőket mondotta: — A szerződés nélkül maradt színészek nagy számáról elterjedt híreket tulzottnak tartom. Az erdélyi színészek jelentékeny többsége elhelyezkedett és akik állás nélkül maradtak, leginkább idegen állampolgárok és volt színigazgatók. Epen ezért nincs szükség arra, hogy egy nyolcadik koncessziót is kiadjunk, de tekintettel kell lennünk egyébként a többi színigazgató érdekeire is. Legfőbb törekvésem, hogy emeljük az erdélyi színházak művészi színvonalát, amely — sajnos — az utóbbi időben némi visszaesést mutat. E célból több külföldi művész szerződését engedélyeztem. Természetes azonban, mindent elkövetek, hogy az állástalan színészek szerződéshez jussanak. Az állástalanság legfőbb okát abban látom, hogy egyes színészek tulzott igényekkel lépnek fel, amit az igazgatók a súlyos viszonyokra való tekintettel nem teljesíthetnek. Ezzel kapcsolatban azonban el kell oszlatnom azt a tévhitet, hogy a színigazgatás

rossz üzlet. Elég ha annyit mondom, hogy legutóbb is egy kerületre 32 pályázat érkezett be. Ami az ötven ezer lejes kauciót illeti, a szépművészeti miniszterium ragaszkodik annak letételéhez, mert ezzel kívánják megakadályozni, hogy családos művészek máról-holnapra kenyer nélkül maradjanak. Azoktól az igazgatóktól, akik ennek a feltételnek nem tesznek eleget, a koncessziót megvonják. Gondom lesz arra is, hogy a diákság, munkások, tisztviselők és általában a lateiner osztály ocsó előadásokhoz jusson. Az a meggyőződésem — fejezte be a színészei főfelügyelő, — hogy az idei szezonban diszesebb kiállítású és több művészi izléssel előadott darabokat kapunk.

* Gyöző Alfréd bucsueszte iránt nagyfokú érdeklődés nyilvánul meg Arad városának körében. A vasárnap este fél 9 órai kezdettel a téli színházban tartandó előadásra a jegyek nagyrészükből már elkeltek. Kövesi Albertnek Goldstein Számi című bohózata különben több mint husz éve nem ment az aradi

színházban s maga a darab is érthető kíváncsiságot kelt. Jó szereposztásban kerül színre a Cigány első felvonása is. A szereplők: Horváth Mici, L. Kiss Mariska, Tibor Lóri, Zikó Ilma, Róna Dezső, Gyöző, Faludy Károly és Gellért Pál karmester legjobb tudásukat viszik sikra a sikerért. Jegyeket a téli színház pénztára árusít délelőtt 10-től 1-ig és délután 4-től 6-ig.

* Gelinek Lotte énektanárnő negyedszázados jubileuma alkalmából szeptember 24-én, csütörtökön este nyolc órai kezdettel nagyszabású operaestély lesz az aradi városi színházban. Az estélyen a tanárnő legkiválóbb növendékei és több kitűnő vendég szerepelnek. Jegyek a Sándor hírlapirodában.

Letartóztattak

egy aradmegyei gyógyszerészt

(Saját tudósítónktól.) Néhány nappal ezelőtt írtunk arról, hogy Siria (Világos) aradmegyei községben Tarka Péter siriai gazdálkodó néhány hónapos kisfia gyanus körülmények között meghalt. A szülők értesítették a csendőrséget és dr. Drája János körorvos megvizsgálta a gyermeket. A szülők kihallgatása után kiderült az, hogy a gyermek betegeskedni kezdett és a szülők orvos helyett Gründl Kálmán községbeli gyógyszerészhez vitték megvizsgálni. A gyógyszerész két tizgrammos szaharint adott át az anyának azzal, hogy ezt kell kétszerre beadni. Az anya azonban mind a két tablettát egyszerre adta be beteg gyermekének, aki nemsokára nagyon rosszul lett, majd rövid idő múlva meghalt. Az orvos feljelentést adott be a gyógyszerész ellen és az ügyészség megindította a vizsgálatot. Gründl Kálmán értesülvén az ellene emelt vádról, Aradra akart utazni és személyesen jelentkezni az aradi ügyészségen, amikor a siriai villamosállomáson a csendőrség letartóztatta és Aradra szállította. Az aradi csendőrpáncsnokság ma szállította át az aradi ügyészség fogházába a gyógyszerészt, aki ellen főleg az a vád, hogy orvos közbenjött nélkül gyógyszert adott, illetve, hogy megfelelő képesítés és engedély nélkül orvosi funkciót végzett.

Kizárólag engros. Kizárólag engros.

AZ ORSZÁG LEGNAGYOBB SZÖRMEÁRUHÁZA CLUJON VAN.

Telefon Interurban 5-19. Szencziós a "CASA DE LIPSCA" cluji lerakata. Káprázatos választékban tárulnak a nézők szeméi elé a világ összes szőrméi. :: A cégnek London, Páris, Lipcse, Bécs, Krakau és New-Yorkban vannak fiókjai. A cluji áruház a napokban nyílik meg a Cal. Reg. Ferdinand 5. sz. alatt a Szabó Jenő emeleti helyiségeiben. A kereskedelmi életnek ez lesz a legnagyobb szenzációja.

Lloyd Express 4050. 5228

Ujra kapható a biztos hatású „Radikal” patkányirtó anyag minden gyógyszerárban és drogeriában. Ne fogadjon el más, mint az eredeti, régi, jó „RADIKAL”

Közgazdaság.
Zürichben 2.50, Párisban
10.30 a lej.

HELYI VALUTAÁRAK.

(Szeptember 17.) Áru: Márka 50, angol font 1010, francia frank 10.10, svájci frank 42, lira 8.80, dinár 3.60, dollár 207, schilling 30, magyar korona 345, cseh korona 6.30. Pénz: Márka 48, angol font 1000, francia frank 9.90, svájci frank 40, lira 8.50, dinár 3.55, dollár 205, schilling 29, magyar korona 355, cseh korona 6.10. Kiszámlázások: Márka 50.50, angol font 1021, francia frank 10, svájci frank 40.75, lira 8.68, dinár 3.60, dollár 210, schilling 29.55, magyar korona 338, cseh korona 6.25.

ZÜRICH TŐZSDENYITÁS.

(Szeptember 17.) Berlin 123.30, Amsterdam 208.30, Newyork 518, London 2511.12.50, Páris 24.40, Milánó 21.03.75, Prága 15.35, Budapest 0.0072.60, Belgrád 9.22.50, Bucaresti 252.50, Varsó 0.00088, Bécs 0.0072.9.75.

ZÜRICH TŐZSDEZÁRLAT.

(Szeptember 17.) Berlin 123.30, Amsterdam 208.25, Newyork 518.12, London 2511.12.50, Páris 24.41.50, Milánó 21.10, Prága 15.35, Budapest 0.0072.60, Belgrád 9.22.50, Bucaresti 2.50, Varsó 0.00087, Bécs 0.0073.

BUCURESTI TŐZSDEZÁRLAT.

(Szeptember 17.) Kifizetések: Páris 9.88, London 1016, Newyork 208.50, Milánó 8.52, Zürich 40.40, Bécs 29.50, Prága 6.20. Valuták: Napoleon 790, arany-márka 49.75, leva 1.50, török lira 1.15, angol font 985, francia frank 9.85, svájci frank 39, lira 8.50, drachma 3.10 dinár 3.55, dollár 206, lengyel márka 35, osztrák korona 29, magyar korona 28.50, szokol 6.05.

A MAGYAR NEMZETI BANK HIVATALOS ÁRFOLYAMA. — (Szeptember 17.) Belgrád 1267—1275, dinár 1247—1269, Bucaresti 341—343, lej 337—343, Páris francia frank 3360—3394, Bécs osztrák korona 100.15—100.75, Zürich svájci frank 13.745—13.855, Prága 2108—2120, cseh korona 2098—2120, Newyork dollár 71.180—71.610.

= A Magyar Nemzeti Bank részvényeseinek jegyzéke. Budapestról táviratozzák: A Magyar Nemzeti Bank részvényeit hétfőtől kezdődően a tőzsdén hivatalosan is jegyezni fogják. A részvények ára magánforgalomban eddig másfélmillió korona volt.

— Amerikai pénzcsoport kölcsönt ajánl Bucarestinek. Bucarestből jelentik: Bertron bankár vezetésével ma egy amerikai pénzcsoport képviselői érkeznek a fővárosba. Az amerikai bankárok utazásának az a célja, hogy a főváros nagykölcsonére vonatkozó tárgyalásokat befejezzék.

= Nem cserélik be az ezer lejeseket. Bucarestből jelentik: A Banca Nationala igazgatósága felkérte a Rador Távirati Irodát annak a hírnek a megcáfolására, hogy az ezer lejes bankjegyeket becserélik.

Kötött női kabátok és gyermek szövetek még a tavalyi első árakban, női és gyermek harisnyák mélyen leszállított árakban!

Szabolcsi és Kleinnál Arad, Str. Meşianu (Forray-u.) 8. sz.

Felmentették

az árufelhalmozással vádolt kereskedőt.

(Saját tudósítónktól.) Általános érdeklődés kísérte a két — ügyészségi rendeletre — zár alá vett tojásraktár ügyét. Arról már írtunk, hogy az aradi törvényszék bizonyítási eljárást rendelt el Rosenberg Farkas tojáskereskedő ügyében. Ennek az ügynek folytatásos tárgyalása ma volt a felelősségi törvényszék Fikker Károly és Sotirescu bírákból alakult tanácsa előtt. Az ügyészi tisztelet ezúttal Missiri ügyész végezte, minthogy a múltkor tárgyaláson súlyos incidens keletkezett Mandru Miklós ügyész és Balasie Sándor védőügyvéd között. A mai tárgyaláson Balasie ügyvéd bemutatta a fuvarleveleket s a vámhivatali iratokat, amely szerint Rosenberg május óta több mint egy millió tojást szállított Popper Max frankfurti kereskedőnek. Missiri ügyész azt vitatta, hogy Rosenberg nem szerződéseket kötött, csupán áraiánlatokat adott külföldi kereskedőknek. A védőügyvéd hosszabb beszédben fejtette ki, hogy milyen káros az ország kereskedelmére nézve az ilyen korlátozás és felmentést kért. Missiri ügyész viszont arra kérte a bíróságot, ítéljék el Rosenberget megfelelő pénzbüntetésre és elzárásra, ezenkívül zárják be üzletét, az ítéletet pedig tegyék közre az összes romániai lapokban. A bíróság hosszas tanácskozás után helybenhagyta a járásbíróság felmentő ítéletét, és elrendelte, hogy a raktárt azonnal oltják fel a zár alól. Az iratokat áttették Nicolaeşu Miklós királyi főügyészhez, aki értesítette a rendőrséget a határozatról és elrendelte a raktár kinyitását. Ma délután négy órákor oltották fel a raktárt a tizenhárom napig tartott zár alól. Rosenberg Farkas kijelentette, hogy a raktárban levő árut átvizsgálta és amennyiben az áru elromlott volna, fenntartja magának a jogot, hogy az állam ellen kártérítési keresetet indítson.

A másik zár alá vett raktár ügyében is történt ma intézkedés. Az ügyészség — mint ismeretes — tizenhárom nappal ezelőtt Lehner Jakab aradi tojáskereskedő raktárát is zár alá vette, viszont a járásbíróság az árufelhalmozás vádjá alól felmentette a kereskedőt. Az ügyészségnek ötnapon belül kell beadni a felelősségi, a mit ma, az utolsó napon, Rosenberg felmentő ítélete dacára be is adott az ügyészség. A raktár természetesen továbbra is zárva marad és a tárgyalást valószínűleg hétfőn tartja meg ebben az ügyben a bíróság.

Felelős szerkesztő:
RÉTHY JÓZSEF.

Cenzurat: Prefectura Judeţului.

NYILTTÉR

E rovól alatt közzétett nem vállalunk felelősséget.

FELHÍVÁS

Egy ügyfelem, **Roth Károly** Arad, Str. Bratianu 8. szám alatt mechanical műhelyét átvenni szándékozván, felkérem netáni hitelezőit, hogy esetleges követeléseiket iródmában 8 napon belül annál is inkább bejelenteni sziveskedjenek, mert ügyfelem a későbbi jelentkezéseket nem fogja figyelembe venni.

Dr. Szegő Hugó,
5538 ügyvéd, Neuman palota.

TEKINTSE MEG

ARAD, STR. CONSISTORULUI (Batthyány-uca) 12. szám alatt levő dusan felszerelt bizományi raktárt.

Köszolja meg! és csak

terjessze a hírt, hogy a legjobb hogyi horok Babus Lajos „Mékus” vendéglőjében Aradon, Calea Sargana és Numa Pompiliu (Varjassy Lajos és Kassanoca) sarok, kaphatók. 3959

GYÖRFFY, MURES' IRODÁJA
ARAD, STR. UNIREI (FÁBIÁN G.-U.)

megvételre ajánl a P. A. Iancu közelében 4 lakásos, emeletes, erkélyes házat, elfoglalható 4 szobás lakással 1 millió 200 ezer lejért. — a téli színház közelében 4 lakásos házat 1.200.000 lejért; 4 szobás magánháza 225 000 lejes telekkel a liget közelében 480.000 lejért. Ezenkívül a város minden részében hitűző házakat, telkeket és üzleteket.

Dr. BIASINI
specialis szívrovos,
a bécsi poliklinika v. asszisztense
gyógykezel szívbajokat. Honorarium erdélyihez képest. — Rendel 8-tól este 8-ig.
Cim: Hotel Berlin Arad,
Indóházal szemben. 3584

Tőkebefektetésre

alkalmas bérház. Str. Russu Sirianu (Aulich Lajos-uca) 9. számú szuterén lakásos, magas földszintes bérház, évi 70.000 lej bérjüvedelemmel, eladó. — Bővebbet kizárólagos megbízottnál 16106

Urmasi-iroda Arad, Köpstával szemben.

Bérbeadó

az aradi határban, Dobró Jenő tulajdonát képező 47 katasztrális hold föld területtel együtt. Érdeklődők forduljanak

Radován Mihályhoz
Aradon, Str. Fabricel 28. sz. alatt.

Manufaktúra papir 5 kgros csomagokban kapható az Aradi Közlöny kiadójában.

Három, negyszobás, fürdőszobás lakást keresek

Központban. Lelépést, vagy magas nárbért fizetek. Györffy „Mures” Irodája Arad, Str. Unirei (Fábián Gábor-uca). 15198

Parcellázott telkek

eladók a Ludig tanyán (Vágóhid-u. végén) kedvező fizetési feltételek mellett. Értekezni: Dr. Ursu János ügyvéd irodájában Arad, Bul. Reg. Ferd. 19. sz., Dr. Leitner Endre okl. mérnök Piata Mihailu Vileazul (Ferenótér) 10., és özv. Dr. Szilvassy Lászlónénál Str. Episcopul Radu (Magyar-uca.) 8. 5450

A legújabb

külföldi szabásati módszer szerint készítem a legdivatosabb ruhákat, kosztümöket és felsőkabátokat.

Szilvay János Arad,
Str. Mărăceşti 47. (Kossuth-uca.)

MOTOREKE „Fordson”

azonnal szállítható raktárunkról
Kovács Soma és Tsa. Arad.

Itt a tél!

Jó lesz mindenkinek ebben a fainséges időszakban idejekorán beszerezni az új találmányu, kipróbált szab. Zsiguci-féle fűtőkályhát, ami

Hammer Zsigmond

aradi épület és mulakatos remek találmánya.
Lakások, iskolatermek, szállodák kávéházak, műhelyek, takarékpénztár helyiségek, vendéglők, tantermek fűtésénél a legnagyobb hidegben is az eddigi fűtéshez használt fémennyiségnek még a fele sem fogy el.

Megtekinthetők ezek a kályhák a fentálól Hammer Zsigmond üzlethelyiségében Aradon, Bul. Reg. Ferdinand 27. Alkandó nagy váasztek kerékpár, mérleg és varrógépekben

ELADÓ SÜRGŐSEN

egy szálloda, kávéház, étterem, mozgószínház és színházteremmel ellátott épület, teljes berendezéssel, családi okok miatt, teljesen egyedül álló, konkurenciája nélkül. A szálloda 20 kiadó szobából áll, tulajdonosnak ezen kívül 3 szoba és konyha lakás áll rendelkezésére.

A szálloda Óvárhely város központjában fekszik a legforgalmasabb valamennyi közút. Értekezni: Cornat Bradeşu ügyvédségi és tudósító irodájában Óvárhely (Székelyudvarhely) Szerintre-u. 7. sz. 1508

Cirokszakált. ciroksenrűt vaggontételben prompt szállíthat a „NORA” kefégyár ARAD.

Ma és minden pénteken nagy levestély özv. Szablóckyné-nál

ARAD, Str. Brațianu (Weitzor-u.) és Str. Consistoriului (Baththyány-u.) sarok. Ugyanott abonensek felvétetnek. Menü 30.- lej. — Szilva pártfogást kér a tulajdonos.

Legfinomabb teavaj egész napon át Aradi Tejesarnok elárultó helyiségében kapható az Arad. Strada CRISAN (Karolina-uca) No. 3.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Tudtvaló az apróhirdetésekről: Az apróhirdetések díját szavak szerint számítjuk. — Minden szó hirdetésre 2000-as nap 2 lej. — Naal, vasárnap 4 lej. — Vasárnapon 6 lej, illetve 8 lej. — A vasárnapon betűket kizárólag a kiadóval kell jelezni. — Hirdetéseket d. u. 5 óráig vesszük fel. — Az apróhirdetéseket a közlő kiadja. — A legkisebb hirdetés ára 10 szög hétköznap 30 lej, vasárnap 40 lej. A kiadóhivatal munkatársa megkapja a jogot, hogy az olyan apróhirdetést szöveget, amelyik tartalmánál fogva érdeklődést kelt, az azt minden esetben megváltoztassa, illetve helyesbítse. * * * * * Hirdetéseket telefon útján is felvehető, telefon szám: 151. * * * * *

Alkalmazás.

MINDENES LEÁNYT keres Strieglé Arad, Str. Coșbuc (Wesselényi-u.) 4. földszint. 5540

MECHANIKUS TANONCOK jó fizetéssel és egy kifutó felvétetik. Szegfű Arad, Str. Brătianu 11. Lépostával szemben. 5190

PERFECT NÉMET, magyar gépiró (gépiró) ezonnalra felvétetik. Texa cipkegyár Arad, Str. Cantacuzino 6. 5448

KERESÉK fűszer- és vaskereskedősebbe ügyes, fiatal segédet, román, német, magyar nyelvtudással. Zehe István Sírja. 5452

KERESÉK idősebb mindenest vagy bejárónót. Özv. Sarlótné Arad, Calea Aurel Vlaicu 59-61. (Neuman Samu-ut 1-3.) 5506

MINDENES időznőt keres magános urinót. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5510

FŐZNI TUDÓ mindenest azonnal felvétetik. Cim: Arad, Színházpüspök, kávéház melletti kapu II. emelet 8. 5529

MINDENES, hosszú bizonyítvánnyal, 2 tagú családdal azonnal felvétetik. Arad, Str. E. Giba Birta (Varjassy József-uca) 28., ajtó 1. 5535

TANULÓIU és kifutó felvétetik. Roth fűszer- és csemegeüzlet Arad, Str. Eminescu 30. 5539

ÜGYES tunkoló leány felvétetik. Orbán, Arad, Str. Eminescu 27. 5538

ROMÁNUL, magyarul, németül tudó, irodai teendőkhöz értő, fűszerüzletében járatos leány alkalmazást keres teljes ellátással. Vidékre is megy. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5537

VALLÁSOS házból keresek nevelőnőt elemista és polgárista leányomhoz, ki héberül, románul, németül és magyarul tanít. Ajánlatokat fizetési feltételekkel Glaser Izidor Almás, jud. Arad címre kérek. 10272

JÓLFOZÓ szakácsnőt keresek. Szobaleány van. Arad, Str. Consistoriului 6., I. emelet. 5542

ARADHOZ közeli birtokra kertész keresetik. Gantner János Zimandul-nou. 5544

Lakás.

LAKÁSCSERE. Ki eszerélné el sürgősen aradi hasonló, vagy kisebb, de modern lakását egy marosvásárhelyi (Târgu-Mureș) 5 szobás (parkettás) földterén fekvő lakással? Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5500

Vétel és eladás.

TEMPLOMÜLÉS férfi, neolog-templomban tanepre kiadó. Jobb oldal, harmadik sor, közepén. Ajánlatokat az Aradi Közlöny kiadóhivatalába „Ünnap” jellegre kérek. 5541

EGY szüster négy évvel olcsón eladó a szegényházi gondnoknál Arad. 5538

GYÖNYÖRŰ intarziás régi szalón, garzon és komplett hálószoba, ebédlő uri szoba és szalonberendezések, smoking öltöny, férfi felöltők, női costum, férfi és női cipők, fotelok, zongorák, oimbalom, hegedű, rézággy, perzsaoszonyegek, hintaszék, gyermekkosci, konyha kredenc, íróasztalok, utazóbőrönd, seheslon, tükörös mosdó, női láncső, 4 részes zeurasztal, tüll store, tükörök, nagy játékos medve stb. igen jutányosan eladók. Arad, Str. Consistoriului 12. szám (Baththyány-uca) I. e., jobb. 1000

EZÜSTÖT, ékzert, antik butort, zongorát, teljes modern lakás berendezéseket legmagasabb árban vesszünk. Vidékre utazunk. Salon Artistique Arad. 2601

ANTIK ÉS MODERN butorokat, különböző antik tárgyakat, szörme árukat, dísztárgyakat, szőnyegeket, fehér és ruhaneműt, háztartási cikkeit, stb. bizományba vesznek Arad, Str. Consistoriului 12. (volt Baththyány-uca), I. em., jobb. 1000

Ingyatlan.

MÉGVÉTELRE keresünk, lehetőleg a város belterületén egy 600-800 négyzetöles telket. Ajánlatokat „partelep” jelleggel az Aradi Közlöny kiadóhivatalába továbbít. 5383

Ellátás.

KÖZÉPISKOLAI tanuló teljes ellátást nyerhet hivatalnok házaspárnál, hol correpetícióban is részesülhet. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5527

Különféle.

MÉG NÉHANY villany- és vízvezetékkel ellátott autogarage-ok kiadók Aradon a Str. Moise Nicoara (Petőfi-uca) bal, Goldschmidt Bank. 5524

Eladom biztos existenciát nyújtó,

Arad alatt fekvő félmagas örlésre berendezett malom, kényelmes 4 szobás lakással, esetleg közreműködő társnak fele részét is. Az átvételhez a vételár felerésze elegendő

Kizárólagos megbízottam: Haász Albert Irodája Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 12. sz.

Feltűnő olcsó házeladások a belvárosban.

Arad, Str. Simeon Bálint (volt Desseffy-uca) 11. számú ház október 1-re elfoglalható 3 szobás lakással, pincével, iparműhelyvel, gazdasági udvarral és kerttel, minden elfoglalható áron. — **Eulev. Carol I.** (volt Erzsébet-körút) 1. számú magas földszintes bérház, elfoglalható lakással, iparvállalat céljaira alkalmas pincével, nagy telekkel **600 ezer lejért** előnyös fizetési feltételekkel. — **Emeletes 14 lakásos bérház** óriási nagy telekkel és kerttel egymillióötvenezer lejért előnyös feltételekkel eladó. Kizárólagos megbízott Haász-Irodája Arad, Str. Eminescu (Deák F.-u.) 12.

Pénzért dynamokat, electro motorokat jótámas mellett nem dobja ki, mert **Kárár János** Arad, Str. Simion Balint (Desseffy-uca) 5. szám.

Gazdálkodásra alkalmas házak!

A Calea Saguna (Varjassy L.-uca) közelében magánház, átvethető 3 szobás előszobás lakással, istálló, szénoszólla, nagy udvar és kerttel 350.000 lejért, átvethető 250.000 lej készpénzzel. — **Magánház** 4 szobás, fürdőszobás elfoglalható lakással, hatalmas műhelyvel, nagy istállószerű udvar és gyümölcsösökkel 900.000-oles telekkel, 1 millió lejért eladó. — **A Str. Mocioni** (Orcy-uca) közelében kisbetszerű bérház, 1 háromszobás elfoglalható lakással, 5 lakóval, nagy gyümölcsösökkel 600.000 lejért eladó.

Megebizott: „URANUL-IRODA” Arad, a főpostával szemben. 5528

Legmodernebb öltönyöket és fazonokat

kifogástalanul készít jutányos árban 5526

Hampel és Angerer

ARAD, Str. Marasesti 2. (Kossuth- és Baththyány-u.) sarok.

KERESÜNK 4 óra való istállót kocsiszinnel, lehetőleg a belvárosban. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5531

ÖTVENEZER lejt ingatlan biztosítékra kölcsönadók. Bővebbet Gyárfy „Mures” irodájában Arad. 15192

Nem kerül 4 leibe az „Aradi Közlöny” egyes száma csak 2 lej 80 banlba, ha előfizet!

VEGYEN MUZSAY-nál

Aradon a színházzal szemben

- Férfi öltöny, őszi-téli Lej 1950 —
- Őszi-téli felöltő (tisztá gyapju) ... „ 1950 —
- Double raglán vagy uister mind. szín. „ 2500 —
- Gummi kabát ... „ 960 —
- Fregoli őszi kabát minden színben „ 2600 —
- Bőr kabát (szörme belés és gallér) „ 4600 —

Winpassingi és Hannoveri gummi kabát különlegességek.

Cipő, kalap

és férfidivat

különlegességek nagy választékban

Apponyi Testvéreknél Arad

Sarokház,

üzlethelyiségnek is alkalmas, három szoba, konyha, azonnal elfoglalható lakással, a belvárosban, eladó. Cim az Aradi Közlöny kiadóhivatalában. 5523

Eladó

egy 50 lóerős szivógáz motor. Üzembe megetkinthető Zarandi malomba.

HIRDETMÉNY.

Az Aradvármegyei Comisia Zootechnica jud. a folyó évi június havi ülésében elhatározta, hogy a Miniszterium által a vármegye részére kölcsönképen kiutalt 2 millió lejen és azon kívül a vármegyei 1.000.000 lejen a fondul zootechnikából a folyó évi október hó 3., 4. és 5-én Temesváron megtartandó tenyésztési állatvásáron a vármegye községyi részére berny-symenthalu tenyészbikákat vásárol. A vásárlással megbízott bizottság vásárolni fog még Aradvármegyeében, Timis-Torontal és más vármegyékben is, ahol tenyésztésre alkalmas bikák található. Ugyancsak elhatározta a Comisia Zoot. hogy az Ineu és a Chisineu járás egyes községyei részére magyar fajta (podolia) tenyészbikákat is vásárol vérfrissítés céljából. Ezeket a bikákat valószínűleg Mezőhegyesről (Magyarország) és esetleg más magyarországi községekben fogja megvásárolni. Akiknek tenyésztésre alkalmas bikájuk van, azok jelentsek be ezt a vármegyeház I. emelet 3. számú szoba, az ár megjelölésével.

Sós, vármegyei főállatorvos.

UTLEVEL VIZUMOZAST és MEGBIZASOKAT naponkénti futárrindítással legolcsóbban, legmegbízhatóbban

és leggyorsabban közismert „SÁNDOR HIRLAPIRODA” ARAD, Külföldi menetrendek díjmentes használata pontossággal Gyűjtőhelyünk nincs!

Nyomatott az Aradi Közlöny rotációs gépén. Kiadótulajdonos: Aradi nyomdavidálat.